

H I R E K

Magyar kiadványok a nemzetközi történelem-kongresszusra. A Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Bizottságának határozata értelmében történelemszeink az 1960 augusztusában tartandó X. nemzetközi stockholmi történelemszorongresszusra tanulmánykötetet készítenek. A tanulmánykötetben, amely az utóbbi öt év magyar történettudományi fejlődését van hivatva reprezentálni, közel harminc tanulmány jelenik meg, legjobb történelemszeink tollából. Az egyes tanulmányokat a külföldi történészek könnyebb tájékoztatása céljából a *Studia Historica* egyes számaiban is publikálják. A tanulmányokon kívül napvilágot lát egy kollektív munkával készülő beszámoló, amely a magyar történettudomány utolsó öt évi fejlődésének fő eredményeit tartalmazza. Ugyancsak külön jelenik meg az Intézet szerkesztésében egy olyan kiadvány, melynek hiányát már régóta érezzük: az 1945—1958-as évek magyar történettudományi termésének szemelvényes, rövid annotációkkal ellátott bibliográfiája. Ez utóbbi munka nemcsak orosz és francia nyelven, hanem — bővített formában — a magyar történetkutatók és a rokottudományok művelői számára magyar nyelven is megjelenik.

*

Az Egyetemi Tankönyvek vitája 1959 őszén fontos érdekes vita zajlott le Intézetünkben a honfoglalástól 1790-ig terjedő korszakkal foglalkozó egyetemi tankönyvek végleges kiadásának előkészítésére. Ismeretes, hogy az e korszakot tárgyaló egyetemi tankönyvek két kötetben, ideiglenes jelleggel, már régebben megjelentek. A megjelent köteteket Molnár Erik akadémikus irányítása alatt most kritikailag felülvizsgálták. Ennek kapcsán számos eszmei és tudományos hiányosság merült fel. A hibák nagyjából a XVI—XVIII. század magyar történetének eddigi értékelésével függnek össze, s a függetlenségi harcok osztályjellegének hiányos elemzésében, a „nemzet”-fogalom tisztázatlanságá-

ban, helyenként a kuruc-nacionalista szemlélet maradványainak továbbélésében, a nem magyar népek történetének hungarocentrikus ábrázolásában jutottak kifejezésre. A vita sok, még véglegesen tudományosan el nem döntött problémát vetett fel, melyeknek tisztázása a továbbiakban elő fogja segíteni e századokra vonatkozóan a nacionalista torzításoktól mentes magyar történeti koncepció kialakítását.

*

A Történettudományi Intézet MSzMP alapszervezete 1959 őszén megvitatta az MSzMP Központi Bizottságának a párt VII. kongresszusára készült irányelveit. Az új 5 éves terv téziseiről rendezett vita referátumát Ránki György tartotta. Az alapszervezet a kongresszus lezajlása után kibővített taggyűlésen beszélt meg a kongresszus határozataiból a történészekre háruló ideológiai és tudományos feladatokat.

*

Intézeti kiadványok. Az Intézet gondozásában, illetve az Intézet tudományos munkatársainak tollából az 1959. év folyamán a következő önálló munkák jelentek meg:

Széchenyi István válogatott írásai. (Szerkesztette, magyarázta és a bevezető tanulmányt írta *Barta István*.) Bp. Gondolat Kiadó 1959, 470 l.

Kossuth Lajos: Országgyűlési Tudósítások. IV. k. 1834. dec. 1.—1835. aug. 26. (Kossuth Lajos Összes Munkái IV.) Sajtó alá rendezte *Barta István*. Bp. Akadémiai Kiadó 1959, 684 l.

Györfly György: Tanulmányok a magyar állam eredetéről. A nemzetségtől a vármegyéig, a törzstől az orszáig. Kurszán és Kurszán vára. A Magyar Néprajzi Társaság Könyvtára. Bp. Akadémiai Kiadó 1959, 168+15 l.

Heckenast Gusztáv: Fegyver- és löszergyártás a Rákóczi-szabadságharcban. Bp.

Akadémiai Kiadó 1959, 148 l. (Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat 13.)

Magyar Történeti Bibliográfia. — Bibliotheca historica Hungariae. 1825—1867. IV. k. Nemmagyar népek (nemzetiségek). Szerkesztették *Kemény G. Gábor és Katus László.* — Kiadta a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete. Bp. Akadémiai Kiadó 1959, XXV, 675 l.

M. Kondor Viktória: Az 1875-ös pártfúzió. Bp. Akadémiai Kiadó 1959, 148 l. (Értekezések a Történeti Tudományok köréből 11.)

Kovács Endre: A lengyel kérdés a reformkori Magyarországon. Bp. Akadémiai Kiadó 1959, 428 l.

Spira György: A magyar forradalom 1848—49-ben. Bp. Gondolat Kiadó 1959, 676 l.+4 mell.